

Emajlir

Izdaja Tovarna emajlirane posode vsako drugo soboto. Urejuje uredniški odbor: dr. Zupančič Franc, Emil Ježič, Metka Rozman, ing. Danilo Fajš in Vlado Smeh. Glavni in odgovorni urednik Vlado Smeh. Uredništvo Celje, telefon 25-25. Rokopisov in slik ne vračamo. Časnik izhaja v nakladi 5.000 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Tisk in klišeeji CP »Celjski tisk« v Celju.

LETO VII — ŠTEVILKA 1
CELJE, 5. januarja 1963

Glasilno delavskega kolektiva Tovarne emajlirane posode

Zaključek rekonstrukcije

SLAVNOSTNEMU ZAKLJUČKU PRVEGA DELA PRVE ETAPE NAŠE REKONSTRUKCIJE, KI JE BIL ZA PRAZNIK REPUBLIKE, SO PRISOSTVOVALI PODPREDSEDNIK ZVEZNE LJUDSKE SKUPSCINE FRANC LESKOŠEK — LUKA, SEKRETAR ZA INDUSTRIJO IN OBRT IS LRS SILVO HRAST, PREDSEDNIK (KRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE MIRAN CVENK, SEKRETAR OKRAJNEGA KOMITEJA ZK FRANC SIMONIČ, PREDSEDNIK OBCINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE JOŽE JOST IN DRUGI PREDSTAVNIKI DRUŽBENEGA IN POLITICNEGA ŽIVLJENJA.

Slavnostna seja je bila v celoti posvečena zaključku rekonstrukcije, ki smo jo skorajda v celoti opravili z lastnimi sredstvi. Ko je predsednik skupščine našega podjetja govoril o preteklih dneh, je posebej poudaril prizadevnost slehernega člana kolektiva. Ob koncu svojega govora je naglasil, da ne nameravamo zaspati na doseženem, marveč že snujemo nove načrte za prihodnost. Zategadelj pričakujemo večje razumevanje vseh merodajnih forumov.

Ko so si ugledni gostje ogledali rekonstruirane obrate, je spregovoril sekretar okrajnega komiteja ZK tovariš Franc Simonič, ki je med ostalih dejal:

Iskreno vam čestitam k doseženim rezultatom pri rekonstrukciji vašega podjetja, saj vem, kako naporno delo ste imeli. Nekateri ste bili nejevoljni zastran kritičnih besedi, ki smo jih kdaj pa kdaj izrekli na vaš račun. Povedati pa moram, da niso imele nikoli slabega namena. Hotel bi se naglasiti, da ste — kakor mi je naročil tovariš Leskošek, naj vam povem — ujeli poslednj vagon zadnjega vlaka, ki pelje v lepšo prihodnost. Mi vem, da so bila vaša osnovna sredstva do kraja izčrpana. V pospešeni obnovi je razumljivo prišlo do nekaterih ekscesov, katere je pa uspel kolektiv sam pravočasno odstraniti. Ze danes se pozna na vaših osebnih dohodkih prizadevnost in vloženo delo v mehanizacijo vašega podjetja. In vite tega v polni meri zavedate, zato sem prepričan, da boste gradili še naprej, saj obnova podjetja, kot je vaše, ima drugega namena kot boljše, cenejše in sodobnejše proizvodnjo in hkrati s tem tudi višje osebne dohodke.

Vl.

Invalidi in njihovo mesto v sodobni proizvodnji

Dne 12. in 13. decembra se je vršila v Ljubljani I. republiška konferenca o rehabilitaciji invalidov z namenom, da zainteresira javnost in vse odgovorne organe ter organizacije s to pomembno dejavnostjo, kakor tudi za usklajevanje mišljenj in poenotenje akcij. Konferenco je sklical iniciativni odbor za konferenco o rehabilitaciji invalidnih oseb v Sloveniji.

Konferenci so prisostvovali Lidija Šentjura, delegat zveznega odbora SZDL, predsednik republiškega sveta sindikatov Slovenije Stane Kavčič, sekretar CO ZSJ Olga Vrabič, podpredsednik IS LRS dr. Jože Vilfan, pomočnik sekretarja ZIS za zdravstvo in socialno politiko Božo Pavlovič, člani IS Milan Košmelj, Boris Kocjančič, Silvo Hrast in drugi.

V uvodnem izvajanju je tovariš Kavčič nakazal važno dejstvo sovpadanje konference v čas, ko široke množice, upravljalci in proizvajalci težijo k vedno aktivnejšemu udeleževanju pri reševanju aktualnih problemov s tem, da potanko analizirajo dosedanje dosežke in iz tega izvajajo zaključke za nadaljnje delo. Nazoren prikaz te situacije vidimo v množičnih razpravah o novi ustavi, ki bodo vsekakor — v skladu z današnjo razvojno stopnjo — izzvali vse večjo samoiniciativo naših ljudi in nekoliko zmanjšali razne državno-administrativne regulative.

V dosedanjem delu o invalidski problematiki nakazuje tov. Kavčič dva vidika. Prvič pomemben

razvoj na področju ožje medicinske rehabilitacije, šolstva, vzgoje in sistematike, kar tudi v bodoče ne smemo zanemariti, temveč stremeti za vzpostavljanjem še višjega nivoja predvsem sistematike in metodike.

Drugi vidik je v doslej zelo poudarjeni zaščitni funkciji ogroženih oseb v tem smislu, da je skupnost oziroma država s predpisi in uredbami skrbela za pomoč in zaščito ogroženih oseb.

Čprav je drugi vidik še vedno aktualen, bo v bodoče manj pomemben, kakor etika medsebojnega samoupravnega razumevanja, ki bo temeljila bolj kakor napisani zakoni na našem spoznanju, razumevanju in zavesti, na osnovi katerih bo najvišji

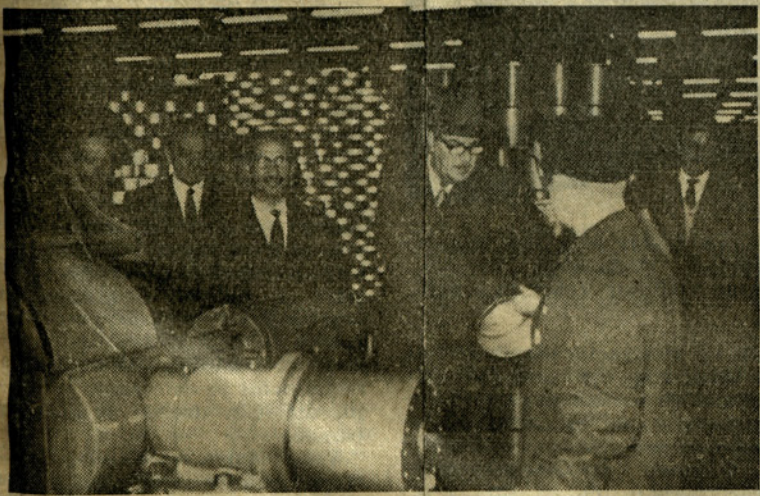
princip hitro in aktivno vključevanje invalidnih oseb v delovni proces.

Pri tem bo treba stremeti k sodobnejšim proizvodnim metodam in sodobnejšim proizvodnim sredstvom, ker bo reintegracija invalidov uspešnejša in bolj ekonomična kakor v dosedanji praksi, ko smo dostikrat priučevali invalida v razne obratne in manufakturne dejavnosti, za katere v industriji potem pogosto ni bilo najti ustreznega dela.

Tov. Kavčič nadalje navaja, da uvajanje modernih proizvodnih sredstev ni predvsem materialni problem, ampak problem pravilne orientacije in sinhronizacije z razvojem ekonomike, ker se vendar v Sloveniji investira skupaj z amortizacijo okrog 100 milijard v modernizacijo in razširitev sredstev za delo.

Invalid, vključen v sodobni delovni proces, bo upravičil svojo rehabilitacijo z res ekonomskim

(Nadaljevanje na 7. strani)

Podpredsednik Zvezne ljudske skupšine Franc Leskošek-Luka in sekretar Okrajnega komiteja ZK Fran Simonič si v spremstvu članov našega kolektiva ogledujeta obrate

Presežen plan za leto 1962

20. DECEMBRA SMO IZPOLNILI REBALANSIRANE PLANSKE OBVEZNOSTI ZA LETO 1962. DO KONCA LETA SMO PRESEGLI PLAN IN DOEGLI ZA Približno 11 odstotkov večjo proizvodnjo kot v letu 1961. Presežen je bil tudi plan voza.

Situacija v našem podjetju se je proti koncu leta iz dneva v dan boljšala. Da je temu resnično tako, govori najbolj prepričljivo podatek, da se je v zadnjih dveh mesecih preteklega leta dvignila storilnost za 6 odstotkov v primerjavi s storilnostjo v letu 1961.

Tudi planske obveznosti smo poslednji čas stalno prekoračevali, kar je nedvomno odraz zaključka prvega dela rekonstrukcije. Razveseljivo je tudi, da se

izboljšal dohodek podjetja od tega dne, ko smo proizvodnjo materijalnih neakumulativnih izdelkov zamenjali z izdelki, ki prinašajo podjetju večji dohodek. To dstvo je zagotovilo, da nam v prihodnje ne bo treba več govoriti o znižanju osebnih dohodkov, hkrati se pa nadejamo boljšega rmerja v prihodnjem letu med obnimi dohodki in skladi. Pred letom so se v podjetju posvetili o okvirnem idejnem na-

črtu za nadaljevanje rekonstrukcije. Ugotovili so, da je naposled nujna, da spremenimo investicijsko politiko v prid nekaterim objektom, ki sicer nimajo neposrednega vpliva na povečan bruto produkt podjetja, so pa neogibna. Omenjajo jedilnico, garderobe, ventilacijske naprave, stanovanja in podobno. Vsporedno s tem moramo nenehno mehanizirati obstoječe tehnološke postopke, kar bo poleg orodjarne, za katero je elaborat že v delu, naša največja skrb v prihodnje. Pri mehanizaciji je predvsem misliti na izboljšanje postopkov, pocenitev proizvodnje, uvajanje novih izdelkov in postopno avtomatizacijo.

Čprav je bilo preteklo leto za naše podjetje eno najtežjih, je vendarle za nami in zadovoljni smo lahko z delom, ki smo ga navzlic nenehnim težavam zadovoljivo opravili.

Pred nami so nove naloge. V tem letu bi hoteli doseči deset milijard bruto produkta in hkrati tudi nadaljevati z deli pri rekonstrukciji podjetja. Nalog torej ni malo. Sodimo pa, da jih bo kolektiv, kakršen je naš, zmogel.

In naposled ne smemo pozabiti, da hočemo v prihodnjem letu doseči milijon dolarjev iztržka s poslovanjem v tujini. Izvoz bo moral biti v prihodnje na našem spisku obvez med najvažnejšimi.

Plan proizvodnje za leto 1963 sprejet

Na zadnjem zasedanju skupščine je bil sprejet plan proizvodnje za leto 1963. Pred zasedanjem skupščine so o planu razpravljale vse EE ter daje svoje pripombe — šele nato ga je skupščina potrdila. Po tem planu bomo v prihodnjem letu dosegli bruto promet 10 milijard dinarjev.

Glede izpolnitve plana v letu 1963 je dan poudarek vsestranskemu varčevanju kakor tudi to, da se razpoložljivi skladi uporabijo prvenstveno za kritje obvez, iskati pa je treba tudi možnosti za dodelitev novih premostitvenih kreditov.

O planu bomo podrobneje še pisali.

O nadaljnem razvoju podjetja

RAZGLINBA MESTA

OBSOJAMO!

Ob tragični smrti Momčile Popoviča, ki je preminul kot žrtev ustaškega nasilja v Zahodni Nemčiji, so se k demonstrativnemu zborovanju zbrali tudi člani našega kolektiva. Tovariš Franc Belak je pred dvatisočimi delavci orisal tragični dogodek in prebral protestno brzojavko Sekretariatu za zunanje zadeve v kateri je rečeno, da najodločneje zahtevamo pravično kazen za morilce, hkrati pa tudi prepoved legalnega, organiziranega protijugoslovansko uperenega shajanja v Zahodni Nemčiji.

Gospodarska analiza podjetja

(Nadaljevanje)
 le 4,3 %, kar je komaj petina napram letu 1954.

Lastna cena, odkar so cene plafonirane je porasla za 77 % pri emajlirani posodi. Občutno so povišali lastno ceno osebni dohodki, ki so bili v letu 1954 za najnižje ocenjeno delovno mesto 27 din na uro, v letošnjem letu pa je obračunska osnova najnižje ocenjenega delovnega mesta 74 din na uro. Jasno pa je, da bi moralo vsaj v tej grupi naše proizvodnje priti do ali povišanja prodajnih cen, ali pa kar bi bilo bolj simpatično do znižanja davka na promet proizvodov. Po podatkih Narodne banke FLRJ za leto 1960 za kovinsko predelovalno industrijo Jugoslavije, je povprečen davek na promet proizvodov primerjan z celotnim dohodkom 1 %, samo na naše podjetje pa isti pokazatelj kaže 13 %.

Vsekakor pa bi se struktura cene popravila v korist podjetja, če bi lahko zamenjali ves tehnično in ekonomsko zastarel strojni park. Razumljivo pa je, da to podjetje z lastnimi sredstvi ne bo lahko hitro zmoglo.

Ko primerjamo akumulativnost leta 1954 s sedanjo akumulativnostjo lahko ugotovimo, da zaradi, na eni strani plafoniranih cen, na drugi pa zaradi zvišanja proizvodnih stroškov akumulativnost našega podjetja pada.

Pri bruto produktu 4.495 milijonov je bila leta 1954 akumulativnost še 58,3 %, od katerih je odpadlo na podjetje (za neto OD, skladov in amortizacijo) 10,8 %, na družbo (za prispevke od dohodka, obresti in davek na promet proizvodov) pa 47,5 %.

V letu 1960 pri bruto produktu 7.681 milijonov je akumulacija 47,5 %, torej padec za 10,8 %. Podjetju ostane 13 %, družbi pa 36,2 %. V letu 1961 je akumulativnost ostala ista, vendar se je razmerje popravilo v korist podjetja, tako da odpade nanj 16,5 %, na družbo pa 32,7 %.

Podatki za prva tri tromesečja letošnjega leta pa kažejo sledečo sliko: celotna akumulativnost 50,4 %, od tega za podjetje 15,7 %, za družbo pa 34,7 %.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Kadrovska politika

Kadrovska socialni sektor je predložil upravnemu odboru obširen program kadrovske politike, ki bo preden ga bo sprejela skupščina — dan v razpravo celotnemu kolektivu. Program vsebuje napredne težnje na področju kadrovske politike, popolen pa bo tedaj, ko bo kolektiv dal svoje dopolnilne predloge in pripombe.

Gradnja aceti-lenske naprave

Na zadnjem zasedanju skupščine je bil sprejet elaborat za odobritev investicijskih programov aceti-lenske naprave in čistilnih naprav industrijskih vod.

O nadaljnem

Za oceno trenutne situacije z ozirom na nadaljnji razvoj podjetja in da bi se čim bolj odklonile subjektivne ocene in ocene posameznikov, se je tovarniški komite ZK poslužil ankete, da bi dobil čim realnejšo sliko o tem vprašanju.

Anketa nima cilja, da bi kakoli dokazovala negativno, tendenciozno in mi uperjena proti slabostim bilo katerega posameznika, temveč se je pri sestavljanju anketnega lista težilo za tem, da se dobi prava slika brez obzira na to, kakšna je in da se na podlagi tako ustvarjene slike pride do stališč, na podlagi katerih bodo vsi člani ZK v našem podjetju lahko prišli do enotnih sklepov.

Izdanih je bilo 41 anketnih listov in podeljenih direktorjem, obratovodjem in določnemu številu vodij oddelkov, za katere komite smatra, da so z ozirom na svoj položaj in v precejšnjem številu tudi kot člani ZK najbolj odgovorni za nadaljnji razvoj našega podjetja.

Da bi bila anketa čim realnejša, je poleg odgovora »da« in »ne« anketirancem bila dana možnost, da se o posameznih vprašanih ne izjasnijo, pri katerih z zadevo niso seznanjeni.

Anketa je zajela 14 načelnih vprašanj, ki so po mišljenju komiteja bistvena za določitev sedanje situacije v pogledu možnosti, nadaljnjega razvoja našega podjetja in v pogledu naših slabosti, ki jih moramo odpraviti.

Postavljena vprašanja v anketi so bila naslednja:

1. Ali po vašem mišljenju obstajajo za nadaljnji razvoj podjetja potrebne analize tržišča?
2. Ali lahko pričakujemo v bližnji prihodnosti izpad strojev (zaradi dotrajanosti) tako, da obstaja nevarnost znatnega znižanja proizvodnje?
3. Ali so tehnološki postopki za sedanjo proizvodnjo dokumentirano znani, da bi lahko v primeru zamenjave strojev z novimi izbrali najboljše?
4. Ali obstajajo idejni projekti za nadaljevanje rekonstrukcije podjetja?
5. Ali obstajajo načrti za izvedbo nadaljnje faze rekonstrukcije?
6. Ali ima podjetje izdelan perspektivni plan za uvajanje novih izdelkov v svoj proizvodni program?
7. Ali je potrebno, da podjetje širi svoj proizvodni program tudi izven sedanjega obsega na druge proizvodne skupine?
8. Ali ima podjetje dovolj lastnih sredstev iz dohodka, da bi gornje probleme lahko tekoče reševalo?
9. Ali je podjetje dovolj storilo, da bi delitev dohodka bila takšna, da bi bil omogočen normalni razvoj podjetja?
10. Ali je podjetje podvzelo vse mere, da bi dobilo kredite za reševanje gornjih problemov?
11. Kako stoji podjetje s strokovnim kadrom za reševanje teh problemov?
12. Ali bi z reorganizacijo podjetja lahko vplivali na boljše izkoriščanje strokovnega kadra?
13. Kako je sedanji strokovni kader za reševanje gornjih problemov izkoriščen?
14. Če menite, da strokovni kader ni »pravilno« izkoriščen, kaj menite v čem je razlog?

Na podlagi dobljenih rezultatov ankete je tovarniški komite ZK iste proučil in prišel do naslednje analize in zaključkov, kakor tudi ukrepov, ki jih je treba podvzeti za reševanje posameznih vprašanj:

1. Ugotovljeno je, da podjetje ne razpolaga s potrebnimi analizami tržišča na podlagi katerih bi bil lahko zasnovan razvoj podjetja.

delovnih mest za obravnavanje teh vprašanj.

Analiza trga, posebno v našem gospodarstvu, je izredno težka z ozirom na njegovo dinamičnost, vendar moramo po organizacijski shemi predvidena delovna mesta čim prej zasesti s strokovno sposobnimi kadri, da bomo lahko vsaj čez nekaj let uporabljali podatke o vsaj kolikor toliko proučenih tržiščnih razmerah.

2. Glede našega strojnega parka je ugotovljeno, da je dober del tega v našem podjetju že v zelo kritičnem stanju in da lahko pričakujemo v bližnji prihodnosti hude izpade proizvodnje, v kolikor zamenjavi fizično dotrajalih strojev in naprav ne bomo posvetili vse naše pozornosti in skrbi ter podvzeli vse ukrepe za zamenjavo. Ta naloga bo posebno težka zato, ker gre za naprave, ki ne bodo povečale bruto produkta podjetja in je za njih le izredno težko dobiti sredstva, čeprav so izredno nujna.

3. Glede tehnične dokumentacije je ugotovljeno, da je le-ta izredno pomankljiva, celo za našo današnjo proizvodnjo, seveda pa je vprašanje novih tehnoloških postopkov za naše sedanje in nove proizvode še bolj pereče. Naši sedanji tehnološki postopki v izredno veliki meri zavisiyo od spomina naših strokovnih kadrov v obratih, kar pa seveda nikakor ni v skladu s sodobno organizirano tovarno.

Razlaga takšnemu stanju je kvaliteto in številčno nezadostno zaseden tehnološki oddelek. Bistvo rešitve tega vprašanja torej prav tako leži v kadrovskem krepljenju tehnološkega oddelka.

4. Večina anketiranih je mišljenja, da ima podjetje idejni projekt za nadaljnjo fazo rekonstrukcije in razvoj podjetja, vendar je sorazmerno precejšnje število mišljenj, da tega idejnega projekta vendarle nimamo. Dejstvo pa je, da podjetje nima idejnega projekta za nadaljnji razvoj podjetja (razen idejnega projekta ceste na Bukovžlak, za čistilne naprave in dokončno povezavo pitne vode). To dokazuje, da verjetno nimamo mi komunisti in vodilni kader podjetja zaenkrat le mnogo idej in da že te smatramo v naših glavah kot idejne projekte, čeprav je do tega še precej dela.

5. Na vprašanje »Ali obstajajo načrti za izvedbo nadaljnje faze rekonstrukcije« je večina anketirancev odgovorila negativno, kar tudi odgovarja dejanskemu stanju.

Razloge temu stanju je prav tako iskati v kadrovski nezasedenosti celotnega investicijskega sektorja, saj v njem nimamo niti enega inženirja ali pa diplomiranega ekonomista.

Ko smo pred približno dvema leti ustanovili investicijski sektor, je bila naša želja, naj bi se ta sektor organizirano in sistematično bavil s planiranjem in izvajanjem rekonstrukcije in modernizacije našega podjetja. Žal moramo danes ugotoviti, da investicijski sektor prav zaradi kadrovskega problema v današnji situaciji svoje naloge ne izpolnjuje tako, kot si mi to želimo in je torej tudi v tem sektorju treba podvzeti nujne ukrepe, da bi se osnovni razlog, to je kadrovska vprašanje vsaj v neki meri ublažilo.

6. Dejstvo je in analiza je tudi to potrdila, da podjetje nima izdelanega perspektivnega plana za uvajanje novih izdelkov v svoj proizvodni program.

Tudi tej pomanjkljivosti je razlog v glavnem prešibek razvojni oddelek v okviru ekonomike podjetja.

7. Anketa je ugotovila, da velika večina vodilnih oseb v našem podjetju čuti potrebo, da naša tovarna razširi svoj proizvodni program tudi na druge skupine proizvodov kljub temu, da za to ne

obstajajo potrebne analize tržišča. Ta rezultat ankete se vsekakor lahko smatra kot indikacija, da večina anketirancev čuti potrebo za večjo ekspanzijo našega podjetja in uveljavljanja pri preskrbovanju našega trga s kovinsko-predelovalnimi izdelki. To tendenco in oceno je vsekakor treba upoštevati pri izdelavi idejnih projektov za nadaljnji razvoj podjetja.

8. Na vprašanje »Ali ima podjetje dovolj lastnih sredstev iz dohodka, da bi gornje probleme lahko tekoče reševalo« je seveda velika večina anketirancev pravilno ocenila situacijo in se izjasnila, da to problematiko samo z delitvijo našega dohodka podjetja ne moremo dovolj hitro reševati.

To dokazuje, da bomo morali naše analize in napore usmeriti tudi na pravičnejšo delitev dohodka med družbo in našim podjetjem. Jugoslovanska gospodarska politika po drugi svetovni vojni vsekakor ni temeljila na načelu, da se mora popolnoma zavreti razvoj obstoječih gospodarskih podjetij, pač pa je veljalo načelo, da mora stara industrija prispevati velik del svoje akumulacije za gospodarski razvoj nerazvitih krajev naše države, da pa tri tem morajo skrbeti tudi za svoj lasten razvoj, čeprav v nekoliko zmanjšanem tempu. Ta princip se je v konkretni praksi naše tovarne odrazil precej drugače. Naša tovarna je namreč dajala ogromno akumulacijo, vendar pa celih 15 let po vojni ni praktično storila skoraj ničesar pomembnejšega za svoj lastni razvoj. Takšni situaciji je seveda v precejšnji meri krivo samo podjetje, v veliki meri pa seveda nosijo odgovornost za takšno stanje tisti, ki so svoječasnno reševali naša vprašanja pri višjih forumih.

Ko konstatiramo to dejstvo ne gre za to, da kogarkoli osebno obdolžimo, temveč, da uvidimo napako, katere se nam sedaj in v bodočnosti ne sme več primeriti, posebno še ne zaradi tega, ker je družba dala tovarno na upravljanje našemu delovnemu kolektivu, ki je dolžan skrbeti za to, da se podjetje razvija v korist celotne družbe in smo torej kot neposredni proizvajalci tudi dolžni, da energično vplivamo na pravilne odnose med podjetjem in družbo.

Pri tem se smemo pozabiti, da bomo tudi v bodoče morali še vedno koristiti vse naše notranje rezerve, kolikor se bo to dalo, seveda pa pri tem upoštevati, da so z ozirom na star strojni park naše tovarne in že velika intenzivnost dela te rezerve že precej izčrpane.

9. Na vprašanje »Ali je podjetje dovolj storilo, da bi delitev dohodka bila takšna, da bi normalni razvoj podjetja bil omogočen«, so mišljenja po rezultatih ankete precej deljena, iz česar se lahko zaključuje, da so bili že tudi v prejšnjih letih uloženi naporji za rekonstrukcijo podjetja, da pa so zunanji faktorji bili precej močnejši in se preko njih ni moglo doseči potrebnega razumevanja. Da ti zunanji faktorji ne bi še nadalje tako negativno vplivali na nadaljnji razvoj našega podjetja kot so to pred začetkom rekonstrukcije je potrebno, da ima naše podjetje stalno na razpolago razne analize o povečanju naše proizvodnje, produktivnosti, intenzivnosti dela ter s temi podatki tudi operira pri razpravah o tem vprašanju z organi izven podjetja.

10. Na vprašanje »Ali je podjetje podvzelo vse mere, da bi dobilo kredite za rešitev problemov nadaljnega razvoja«, so po anketi mišljenja prav tako v precejšnji meri deljena. Ta deljenost mišljenj verjetno dokazuje, da je pri realizaciji prve faze rekonstrukcije podjetja podjetje vložilo veliko truda za zagotovitev teh

Plan in klobase

Z januarjem se začelo, je po novem naše delo, z analitično oceno plačo vsak je zaželeno, želel večjo kar se da, čeprav delati ne zna.

Februarja smo pravila potrdili in idila, se začela je med nami, vsak o vsem odloče vse, plan s težavo dalje gre.

Marec mesec je pomladi in za nas kot po navadi, je zaključena bilanca nekaj dala nam kovanca, ki kot megla iz žepa ven, izginil je v trebuhu cen.

V aprilu pa z merili pravnimi smo uredili, naša delovna razmerja kot od nas to zakon terja, mučil nas je vsaki dan, ta naš proizvodni plan.

Bil je lep začetek maja, saj mladost takrat poraja se drugod — ne pri nas in zato smo dali glas, izvolili odbor nov, ki naj reši nas dolgov.

Junija v Crikvenici, zbrali so se naši strici, v domu letnega oddiha, tam kjer lahna sapca piha, od morja pa grmi vihar, ki izpiha iz žepa ves denar.

Ker s planom več ni mira, se v juliju rebalansira, vsak povzdignil je svoj glas, da je stroge štednje čas, znižajo naj stroški se še celo za HTV.

Marsikdo je v avgustu, svet užival na dopustu, čas takrat je bil res lep, če pa si je izpraznil žep, zanj tedaj nadurno delo je prav dober tek imelo.

V septembru so nam perspektive kazale se zanimive, v surovinskih vseh obratih, tam prepričan je bil v svatih, morda pa je še sedaj, če vrata odprejo na stečaj.

Mesec dober je oktober, ker zori nam grozdek dober, tudi nam spreminja stanje se za socialno zavarovanje, če ti po cvičku bo slabo, bolniške več zato ne bo.

V novembru so pa take: štiri vsak dobi stotake, ker za vse res ni igrača, če je dražja zdaj pogača. Morda cenejši bo tekstil, »fič« in polivinil.

V decembru bila dana, nova je številka plana, za prihodnje novo leto, ki naj dobro bo začeto, da nam bo prihodnji čas, dal obilo še klobas.

FANTAZIJA

Na poti v Ljubljano je v »zastavi« dejal eden od potnikov: — Menil sem, da je v Ljubljani manj ovinkov.

— Saj jih je, je odgovoril Stane Veninšek — Pohajač si jih izmišlja.

PREDLOG

Poslednji čas v našem podjetju precej razmišljamo o novih izdelkih. Naš ekonomist, zaposlen v sektorju ekonomike, je nedavno predlagal nov tip zalivače. Bila bi naj brez dna, kar bi predstavljalo precejšen prihranek pri materialu. Ko smo ga vprašali zakaj bi jo uporabljali, nam je odgovoril docela resno: — Za zalivanje suhih cvetic...

ŠE ENA O SETVI

— Samo sejemo, efekta pa nobenega, je ugotovil nekdo po zaključku seje.

— Le kako bi se poznalo, saj je zima. Počakajmo na pomlad, ga je potolažil njegov sosed.

ENA FOTOGRAFIJA OD Š.F. RAKIJA

KADROVSKE
VESTI

NOVO SPREJETI:

Ratej Ivan, Počivalšek Franc, Orter Bogomir, Dobrajc Franc, Jesenek Rudolf, Kovačič Ivan, Rojc Karlo, Selčan Milan, Jakob Maksimiljan, Rozman Henrik, Hostnik Stanislav, Jurovič Pavel, Maček Stanislav, Vasiljevič Borivoje, Koprivc Mihael, Drobež Vincenc, Jerenko Franc, Kotnik Friderik, Lugiarič Franjo, Puher Viktor, Arlič Ivan, Belina Anton, Drobež Martin, Polajžer Božidar, Štante Franc, Pušnik Avgust, Lugiarič Stefan, Škoflek Anton, Ravnjak Vincenc, Gregl Franc, Gregorac Zvonko, Planko Alojz.

ZENSKE:

Ograjenšek Erna, usl.; Repe Ana-Nuša, usl.; Pilič Elizabeta, 2 pog.; Krempuš Margareta, pog. usl.; Žerovnik Stefanija, Koštomaj Ana, Preskar Marija, Razgor Terzija, pog.; Cirkulan Justina, Senič Marija, Toman Ida, Žaberl Ivana.

IZSTOPI:

Koštomaj Branko, sporazumno; Pogladič Pavel, sporazumno; Cilenšek Marjan, k vojacom; Tratnik Milan, k vojacom; Sivka Ivan, k vojacom; Šajna Jože, usl. upokojen; Germadnik Franc, usl. upokojen; Krušec Viktor, usl. upokojen; Zorin Janez, odvišna del. sila; Kokot Jurij, odvišna del. sila; Sekoranja Mihael, inv. upokojen; Kos Franc, inv. upokojen; Rečnik Florjan, odvišna del. sila; Verbič Karl, inv. upokojen; Čakš Franc, odvišna del. sila; Sotošek Franc, potek pogodbe.

ZENSKE:

Markovič Marija, inv. upokojena; Hafner Ana, inv. upokojena; Korošec Katarina, sporazumno; Sešel Ana, upokojena.

ROJSTVA:

Radašič Franc, hči Erna; Peterle Marjan, sin Marjan; Rojnik Stanko, sin Aleksander; Koželj Stanko, sin Alikander; Koželj Franc, sin Andrej; Ofentavšek Silva, hči Danica; Maček Alojz, sin Jože; Vrtovšek Brigita, hči Leopoldina.

POROČILI SO SE:

Razdevšek Jože, Debeljak Martin, Golčer Stanislava, Bincl Anica, usl.; Dobnik Marija, Košec Rudi, Zerjav Alojzija, usl.; Artiček Danijel, usl.; Belak Ervin, Kolar Genovefa, Senič Marija, Hrvatič Danica, Kovše Lambert, Selič Marija, usl.; Šolinc Marija, Veber Dani, Šrot Ivan, Pajek Štefka, Glušič Rafael.

Ponovna zunanjetrgovinska
registracija podjetja

Hiter vzpon proizvodnje v vseh panogah in vejah našega gospodarstva v zadnjih letih je privedel gospodarske organizacije do take stopnje, v kateri je mogoče optimalno izkoristiti in tudi povečevati obstoječe proizvodne kapacitete le, če se podjetje pri plasmanu svojih izdelkov usmerja na prodajo na inozemskih tržiščih. Prav takšen razvoj je terjal tudi spremembe v zakonodaji in tako čudno, če je Zvezna ljudska skupščina dala poseben poudarek važnosti zunanje trgovine s tem, da je — prvič po osvoboditvi — normativno predpisala pogoje poslovanja s tujino z »Zakonom o prometu blaga in storitev s tujino«, za razliko od dosedanjih predpisov vsebovanih vselej le v uredbah, odredbah in navodilih.

Ta prvi zunanjetrgovinski zakon, ki je začel veljati 13. julija 1962, vnaša na področje zunanjetrgovinske menjave mnoge nove kvalitete spremembe in bazira na osnovah medsebojnega sodelovanja gospodarskih podjetij samih kot tudi na spoštovanju obveznih dogovorov in zbornicah in drugih upravnih organih. Pri vsem tem pa so gospodarske organizacije dolžne lojalno ravnati, spoštovati dobre poslovne običaje ter varovati interese države in njen ugled v tujini. Zakon sam predpisuje zato zelo natančno dejanje nelojalne konkurence in dejanja varovanja ugleda pri zunanjetrgovinskih poslih, za čigar kršenje so predvidene občutne kazni ne samo za podjetja, temveč tudi za neposredno odgovorne osebe v gospodarskih organizacijah.

Prav zaradi potencirane važnosti zunanjetrgovinske menjave, čigar urejevanje je tudi v bodoče — po osnutku nove ustave pridržano samo organom federacije, predpisuje novi zakon ponovno registracijo podjetij, pri čemer morajo zunanjetrgovinska podjetja izpolnjevati zelo zahtevne pogoje, ki jih zakon predpisuje, namreč:

- imeti morajo določeni minimum sredstev poslovnega sklada, ki je za proizvodne gospodarske organizacije predpisan v višini 1 milijarde dinarjev;

- imeti morajo potrebno tehnično opremo, zadostno velike skladišče prostora s primernimi transportnimi sredstvi in napravami za nakladanje, razkladanje in opremo blaga ter zadostno število (po kvalifikacijah priznanega) strokovnega kadra, razpolagati morajo s primernimi pisarniškimi prostori in opremo ter komunikacijskimi napravami (telefoni, teleprinterji, računskimi in pisalnimi stroji itd.);

- razpolagati morajo z zadostnim številom zunanjetrgovinskega kadra od katerega se zahteva visoka ali vsaj višja izobrazba (le izjemoma za starejši kader tudi srednja izobrazba) z obveznim znanjem tujih jezikov in določenim delovnim stažem, pri čemer se v določenih primerih zahtevajo slične kvalifikacije celo tudi od strokovno-tehničnega kadra;

- morajo pravilno in v skladu z veljavnimi predpisi poslovati v finančnih poslih in poslih razdeljevanja čistega dohodka;

- imeti morajo minimalni obseg proizvodnje za izvoz, pri čemer je za proizvajalce gospodarske organizacije minimum predpisan v višini vsaj 500.000 dolarjev letnega izvoza;

- imeti morajo posebno soglasje — v primeru proizvodnih gospodarskih organizacij — republiškega Sekretariata za trgovino in turizem LRS za opravljanje poslova izvoza in uvoza.

Razumljivo je, da tako zahtevni pogoji vodijo v zoževanje števila v prihodnje registriranih zunanjetrgovinskih podjetij (kar je bila tudi namera pristojnih organov), a v cilju odprave dosedanjih pomanjkljivosti, do katerih je prihajalo radi stihijskega povečanja registriranih podjetij v preteklosti, ki so često za vsako ceno opravljala posle uvoza in izvoza ne glede na koristnost in interese proizvodnje in potreb družbe. Koncentracija vseh potencialnih materialnih osnov in razpoložljivih kadrov naj v bodoče ustvari pogoje za doseganje čim večje zunanjetrgovinske menjave zaradi izravnave plačilne bilance, za uspešno vključevanje naših proizvodnih sil v mednarodno delitev dela in za stalno večanje družbene standarda vseh proizvajalcev.

Naše podjetje je v sorazmerno kratkem času zbralo vso potrebno dokumentacijo od merodajnih organov (Norodne banke, Občinskega ljudskega odbora, Sekretariata za trgovino in turizem LRS) ter se je ponovno registriralo za opravljanje vseh zunanjetrgovinskih poslov pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Celju koncem novembra pod števil. T/109-5 kot drugo zunanjetrgovinsko podjetje v našem okraju. Obseg registracije je dovoljno širok in omogoča podjetju ne samo izvoz dosedanjih letnih izdelkov, temveč tudi izdelkov sorodnih podjetij, še več, tudi izvoz orodij in investicijske opreme ter naprav za emajlirnice, pocinkovalnice in druge obrate kovinsko-predelovalne industrije. I. B.

TRIBUNA

Mladinski aktiv našega podjetja nam je posredoval zanimivo pismo, katerega v izvlečku objavljamo.

Dragi mladi tovariši!

Občutek ljubezni, podkrepljen s spoštovanjem in ljubeznijo, mi ne dovoli pozabiti na celoto, katere sestavn del sem. V mislih vas imam vsekoli, toda posebno zadovoljstvo čutim, da se vam oglašim za svoj dan, 22. december.

Nahajam se v Čapljini na Neretvi v bližini Mostarja. To je kraj z bistrimi jutri in razkošnimi barvami. Tudi pri vojaki imamo poleg težav tudi veliko svetlih trenutkov. Nekaj najlepšega je resnično bratstvo, enotnost in tovarišstvo ne glede na nacionalnost. Tega ne smemo nikoli pozabiti, saj je to osnova naše moči in temelj lepše prihodnosti.

Zelo sem vam hvaležen, da mi redno pošiljate »Emajlirca«. Časnik mi še bolj osveži spomine na vaše delo, vaše napore pri delu in upravljanju. Za trenutek se znajdem med vami: v emajlirnici, surovinskem obratu

radiatorskem oddelku... Obstoim, pogledujem stroje, novo stiskalnice, spretnne roke in nasmejane obraze... V takih trenutkih se mi dozdeva, da so vse razdalje ničeve; dozdeva se mi, da sem spet med vami.

Vsem tovarišem in sodelavcem želim srečno in zadovoljno novo leto.

Čedomir Deletić
V. p. 6070/5
CAPLJINA, BiH

Dragi Čedo!

Tebi in vsem sodelavcem »Emajlirca«, ki služite vojaški rok širom Jugoslavije želimo srečno in zadovoljstvo polno novo leto 1963. Želimo da bi se kmalu vrnili za svoje stroje, risalne deske in pisalne mize, kajti pogrešamo vas. Hkrati vas vabimo, da se češče oglašate s kakšnimi sestavki, saj jih bomo z veseljem objavljali. Posebej nas pa še veseli, da vas »Emajlirca« redno obiskuje in da je postal vez med vami in nami v podjetju.

Urednik

Kadri za delo v kadrovskih službah

Višja kadrovska šola v Kranju je prva v Jugoslaviji, ki vzgaja kadre za delo v kadrovskih službah. Vzgoja delavcev v kadrovskih službah je nujna, saj kadrovske službe še ne obvladajo nalog, ki so prav tako važne, kakor komerciala, proizvodnja in druge službe v podjetju. Vse službe raziskujejo tržišče, tehnološke postopke, nobena služba dosedaj pa se ni poglobila v probleme človeka — delavca, ki je osnovni pogoj za vsa dogajanja na vseh področjih dejavnosti v in izven podjetja. Kadri, ki jih višja kadrovska šola daje, so varnostni tehniki, organizatorji poslovanja, kadrovniki in organizatorji izobraževanja. Vsak strokovnjak iz omenjenih služb ima svoje področje dela, vendar mora biti vse delo vsklajeno v podjetju. Kadrovska šola ima dosedaj 39 absolventov šole, od tega 27 kadrovnikov in 12 organizatorjev izobrazbe. Solo pa še obiskuje 93 slušateljev za obe smeri. Absolventi in ostali slušatelji so usta-

novili svoje republiško društvo s ciljem, da bo pionirsko delo kadrovskih služb in izobraževanja povezano, izkušnje pa se prenašajo iz podjetja v podjetje. Člani društva, kakor tudi naša skupnost se zavedata, da je možno povečati proizvodnjo, posebno pa produktivnost samo na ta način, da bodo delavci pravilno razporejeni na delovna mesta, pravilno naučeni dela in pri svojem delu zadovoljni. Studij vseh teh področij mora izvesti kadrovska služba in dati predloge za izboljšanje pogojev in načina dela.

Društvo organizatorjev izobraževanja in kadrovnikov je imelo pred kratkim posvetovanje v Radovljici. Reševali so marsikatera vprašanja, kako zajeti problematiko planiranja kadrov, napredovanja in s tem tudi izobraževanja vseh na delovnih mestih. Posebno pa je bila važna analiza sedanjega stanja.

B. A.

INVALIDI in njihovo mesto
v sodobni proizvodnji

(Nadaljevanje s 1. strani)

delom, obenem pa bo pri njem tudi dosežena popolna rehabilitacija in bo dejansko zopet postal enakovreden član kolektiva.

Naslednji dan je sodelovalo v diskusiji še nad 30 diskutantov, ki so zajeli vsa področja sodobne rehabilitacije v družbenem, strokovnem in ekonomskem vidiku. V sklepih so poudarili, da bo treba izposlovati povezanost in uskladitev akcij vseh činiteljev od republike preko komune do delovnih organizacij. Invalidska vprašanja naj se ne rešujejo več v vsakem primeru z rentami, ki pasivizirajo invalida ter družbo, temveč predvsem z vključevanjem invalida v normalne delovne pogoje in sodobno delovno okolje. Ta načela naj dobijo svoje mesto v komunalnih statutih in v statutih delovnih organizacij.

Tovarišica Lidija Šentjura je po uvodnih besedah podala obrazložitev k členu 38., 58., in 60. nove ustave, ki zagotavljajo invalidom in manj zmožnim za delo pravico in pogoje za uspešno vključitev v delo, vprašanje vzajemnosti socialnega zavarovanja in skrb za vojne invalide kot trajno nalogo.

Notranji statuti delovnih organizacij bodo morali zato še dopolniti ne le skrb za zaščito invalidnega, ampak tudi zdravega delavca s preventivo, higijensko tehničnim varstvom in podobno. Pri tem se bo treba nasloniti na organe, ki se z invalidskimi in socialnimi problemi ne ukvarjajo poklicno in trajno.

Sedanja razvojna stopnja in nova ustava nam še posebej omogočata, da prenesemo te probleme na organe, ki odločajo o politiki in denarju ter lahko po samo-

upravni in predstavniki liniji vplivajo na tovrstno politiko.

Ker so že celo v kapitalizmu uvideli rentabilnost vključevanja invalidov v delovni proces, bi bila skrajno nepremišljena uporaba krilatice »tovarna ni socialna ustanova«, ker je reševanje invalidskega vprašanja politična in ekonomska nujnost na najširšem nivoju, gospodarska organizacija pa naj bi v resnici bila socialistična skupnost in nosilec politično naprednih idej.

Pred zaključkom je bila ustanovljena stalna konferenca za rehabilitacijo invalidnih oseb v Sloveniji, ki je razen načelnih in konkretnih nalog na področju rehabilitacije invalidov, sprejela v svoj program tudi seznanjanje predstavnikiških organov, zborov skupščin v republiki in komuni s problematiko invalidov.

J. K.

DVAKRAT MED ŠTIPENDISTI

Že v novembru so se predstavniki našega podjetja udeležili sestanka, ki so ga sklicali visokošolski štipendisti v Ljubljani. Takrat je bilo največ govora o razmeroma nizkih štipendijah. Predstavniki podjetja so obljubili, da bodo organi delavskega upravljanja v najkrajšem času razpravljali o tem vprašanju.

V četrtek pred novim letom je bil v Ljubljani drugi sestanek s štipendisti. Ob novem letu so razveselili študente z vestjo o višjih denarnih zneskih, hkrati pa je vsak štipendist dobil še denarno novoletno nagrado za študijske uspehe v preteklem letu.

Nagradna križanka in anketa

TO POT NUDIMO NASIM BRALCEM MOŽNOST LEPIH NAGRAD. VSAKDO, KI BO POSLAL REŠITEV KRIŽANKE NA NASLOV NAŠEGA UREDNIŠTVA ALI PA JO ODDAL PRI INFORMATORJU V UPRAVNEM POSLOPJU, MORA OBVEZNO IZPOLNITI TUDI ANKETNA VPRAŠANJA, SAJ BO LE V TEM PRIMERU PRIŠEL V POŠTEV PRI ZREBANJU. ROK ZA ODDAJO REŠITEV JE 15. JANUAR 1963.

NAGRADE SO NASLEDNJE:

1. NAGRADA 7.000 DINARJEV
2. NAGRADA 5.000 DINARJEV
3. NAGRADA 3.000 DINARJEV
4. NAGRADA KNJIZNA ZBIRKA

NAGRADE SO PRISPEVALI: DRUSTVO LJUDSKE TEHNIKE 10.000 DINARJEV, SINDIKALNA PODRUŽNICA NAŠEGA PODJETJA 5.000 DINARJEV IN MLADINSKA KNJIGA.

ANKETA

KOLIKO LJUDI PREBERE VASO STEVILKO »EMAJLIRCA«?

ČESA STE V »EMAJLIRCU« DOSLEJ POGRESALI?

KAJ VAM JE V »EMAJLIRCU« LANI NAJBOLJ UGAJALO?

ČE BI BILI VI UREDNIK, KATERE NOVOSTI BI UVEDLI?

OCENITE »EMAJLIRCA« (NAJVIŠJA OCENA JE 5 NAJMANJŠA 1)

IME IN PRIIMEK _____ EE _____

1 2 3 4 5 6

7 8

9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

20 21 22

23 24 25 26 27 28

29 30 31 32 33 34 35

36 37 38 39 40 41 42

43 44 45 46

47 48 49 50 51

52 53 54 55

56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68

69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80

81 82 83 84 85 86 87 88

89 90 91 92 93 94

95 96 97 98 99 100

101 102 103 104 105 106 107 108 109 110

111 112 113 114 115 116 117

118 119 120 121

122 123 124 125

126 127 128 129 130

131 132 133 134 135

136 137 138 139 140 141

142 143 144 145 146 147 148

149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161

162 163 164 165 166 167 168 169

170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249

IWK

1963

Pri žrebanju bodo sodelovali:

dr. Zupančič Franc,

Emil Ječič,

Metka Rozman,

ing. Danilo Fajs in

Vlado Smeh

Zrebanje bo v prostorih uredništva »Emajlreca« 20. januarja 1963.

Vodoravno:

1, 7, 32, 61, 104, 115 in 114 čestitka uredništva emajlreca; 9. oziralni zaimek; 15. vnamar pusti; 15. šipe; 20. postavljam normo; 22. jezero na Finskem; 24. priroda; 25. obrtnik živilske stroke; 27. pritrdilnica; 29. telovadna figura; 31. osebni zaimek; 35. členek; 34. češka pritrdilnica; 36. medena rosa na listu (množ.); 37. partizanske postojanke; 40. soglasnik in samoglasnik; 42. 10. in 14. črka; 43. vrsta posode; 44. darilo, poklon; 45. znamka italijanskih kamionov; 46. kemični znak za kalcij; 47. kazalni zaimek; 48. tuje moško ime; 50. močan človek; 52. koroški ples; 54. pojav na nebu; 55. pod; 57. dva različna soglasnika; 58. arabski žrebec; 59. pripis na pismih; 67. tuje žensko ime; 69. Madžari; 71. osamljen; 74. utrdbe, napisi; 76. igra na srečo; 79. naplaciilo; 81. del imena kitajskega vodje; 82. Zveza komunistov Jugoslavije; 85. izdelovalec sodov; 85. poljedelka; 89. avtomobilska oznaka Nizozemske; 89. oblika glagola izvedeti; 90. svetni človek (dvojina); 92. uradna kratica združene arabske republike; 95. del besede oleseneti; 94. dva samoglasnika; 95. kratica italijanske radiotelevizije; 97. vrsta družabnega plesa (g=p); 98. naselje; 100. kazalni zaimek; 101. pripada zadrugi; 107. ime znane vohunke; 108. primorski

vzklik; 111. 14., 19. in 10. črka; 116. mustast; 118. del voza; 119. začetnici znanega slovenskega skladatelja in pevovalje; 120. osebni zaimek; 121. del poštva (množ.); 122. žuželka z ostrim pikom; 123. vojaško vozilo; 125. Katran; 126. strelno orožje; 127. kratica za in tako dalje (latinsko); 130. ljubkovalno žensko ime; 131. slika golega telesa, dejanje; 132. poželjenje; 133. predstavitev, premik; 134. isto kot 100. vodoravno; 135. oče; 136. podredni veznik; 138. kar; 140. del imena istrskega pisatelja (Viktor Emin); 141. naš brzozaj; 149. rezerva za zimo; 156. vrsta vina in grozdja; 157. skrit, skriven, prikrit, fizično vezan; 158. kemični znak za talij; 159. znana tovarna alkoholnih pijač; 162. del obraza; 165. oslovski glas; 168. vrsta tkanine; 170. oseba iz Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«; 171. značaj; 173. osebni zaimek; 174. vrsta posode; 175. predlog; 176. avtomobilska oznaka okraja Valjevo; 177. medgorska ravnica; 178. del besede IRVAS; 179. soglasnik in samoglasnik; 180. naziv tatarskih poglavarjev; 181. obroč, krog; 184. glavno mesto Etiopije; 195. navdušeno ploskanje; 199. zvezna država ZDA; 200., 214. in 227. IWK; 202. mesto ob Jadraniu; 204. muza ljubzenskega pesništva; 206. taj dvoglasnik; 207. stranišče; 209. godzni letni posek; 210. oblika glagola biti; 211. lijak; 212. nočno za-

bavišče; 215. vrsta rastline; 217. spreten; 219. tuje žensko ime; 221. neumen; 223. isto kot 210. vodoravno; 224. kembelj, bat pri zvonu; 225. vrsta plesa in skladbe; 235. učenje, poučevanje; 234. avtonomna pokrajina; 235. hud koren; 237. kemični znak za cink; 238. koledar, letopis, zbornik; 239. 16. in 21. črka; 240. polkvalifikacija; 243. grško-rimsko obdobje; 245. in 247. priimki delavcev, ki delajo na IWK tiskalnici; 248. planinska zveza Slovenije.

Navpično:

1. rečna riba; 2. 18., 25. in 4. črka; 5. 6., 16. in 18. črka; 4. 4., 15. in 10. črka; 5. nikalnica; 6. 16., 21. in 19. črka; 7. domače žensko ime; 8. snop slame; 9. redniki konj; 10. doktor; 11. isto kot 45. vodoravno; 12. slap Savinje; 13. Združena arabska republika; 14. kdor se nepoklicno s čim ukvarja; 16. trojanski junak; 17. kvaliteta; 18. ljudska republika; 19. opera Giuseppe Verdia; 21. egipčanski bog; 23. mirujoči del motorja; 25. osebni zaimek; 28. žensko ime; 29. ničvredna stvar, odpadek; 30. osebni zaimek; 35. vrsta prikuhe; 37. država na Vzhodu; 38. vgradim, vstavim; 39. utežna enota za drage kamne; 41. ublaži; 49. 10. in 2. črka; 51. ime ameriške filmske igralkice (Turner); 53. skupno ime za evropsko televizijo; 56. umirim, ublažim;

60. sifon; 61. povrtnina; 62. kratica za opomba; 65. pokrajina na hrvaškem; 65. klic navdušenja na bikoborbah; 66. slog; 68. slovenski skladatelj, (Blaz); 70. mrežasta tkanina; 72. vzklik; 73. kraj ob avtomobilski cesti bratstva in enotnosti, Beograd — Skopje; 75. ime črke; 77. moško ime; 78. kis; 80. angleško svetlo pivo; 84. organ vida; 86. mravljje (srbohrv.); 87. pokrajina v Indiji; 90. neresnice; 91. ime ameriške filmske igralkice (Blyth); 92. udor; 96. Jugoslovanske državne železnice; 97. tulipani; 98. varilski izdelek; 99. grška boginja nesreče; 102. predpis, navodilo; 105. kravji glas; 105. sosednji črki; 106. latinski veznik; 107. 14. in 25. črka; 109. prekletstvo; 110. ime dveh celin; 112. mednarodni klic za pomoč; 115. enaka samoglasnika; 117. puščavnik, samotar; 120. samoglasnik; 123. plakanje, jokanje; 124. stisnjena dlan; 126. isto kot 134 vodoravno; 128. prisilno delo, kuluk; 129. vojaška naramnica; 137. žensko ime; 139. ime črke; 140. priimek slovenskega pisatelja (Hlapec Jernej); 142. ploskovna mera; 143. ljudska mladina; 144. kratak oster potegljaj; 145. ime črke; 146. 15. in 12. črka; 147. Jugoslovanski aerotransport; 148. grška črka; 149. okrajni ljudski odbor, 150. predlog; 151. kratica za Italija; 152. vrsta likerja; 153. oznaka za neznanca; 154. ime prve slovenske

filmske igralkice; 155. kopno, kontinent; 160. tovarna esenc in eteričnih olj v Celju; 161. mokrota; 162. del besede uzurpator; 165. štrajk; 164. skrajšan veznik; 165. rusko moško ime; 167. je za rabo; 169. stara oblika veznika; 172. Obri; 175. neomahljiv, trden; 179. glasbeni instrument; 180. ime črke; 182. po barvam z belo barvo; 185. del avtomobilskega motorja; 184. ljubkovalno moško ime; 185. Delavska univerza; 186. enake; 188. naredil, napravil; 189. riževo žganje; 190. oblika pomožnega glagola biti; 911. trije enaki samoglasniki; 192. prvi človek; 194. pregrinjalo; 195. reka v Franciji; 196. samodejni aparati; 197. dva soglasnika; 198. otroška posteljica; 201. cesar, ki je zažgal Rim; 205. žgana pijača; 205. reka v SSSR; 208. drobtina; 215. ime poglavnika Paveliča; 216. medmet; 218. zamašek; 220. ni debel; 222. kratica svetovne humanitarne organizacije; 223. glas pri strelu; 224. centralni komite; 226. kemična prvina, brez repa; 228. prve dve črke azbuke; 229. 18. in 15. črka; 230. oznaka nacističnih jurišnih oddelkov; 231. začetni črki našega lahkoatleta; 232. števniki; 233. ženski okrasek; 236. mesto v Srbiji; 239. obrat tehnične kontrole; 240. kratica civilne zaščite; 241. zbor proizvajalcev; 242. akcijsko društvo; 244. nikalnica; 245. avtomobilska oznaka za okraj Koper.